

Чайковська Н.М.

ЕКСТРАЛІНГВІСТИЧНІ ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ФОРМУВАННЯ ІДІОСТИЛЮ ІЄНА МАК'ЮЕНА

Кафедра іноземних мов

Буковинський державний медичний університет

Ідіостиль автора – це система змістових та формальних лінгвістичних характеристик, яка робить унікальним спосіб мовного вираження автора, втіленого у його творах. Саме поняття «стиль» є значно ширшим, від поняття «ідіостиль», яке може позначати літературний стиль, стиль основоположника чи яскраво представника того чи іншого літературного стилю. Проте, стильові тенденції залишають значний слід на індивідуальному стилі письменника, хоча і можуть суттєво відрізнятися від них. Тому, аналізуючи індивідуальний стиль письменника, варто брати до уваги традиції, особливості попередніх стилів, стильову епоху та стильові тенденції часу. Стиль письменника нерозривно пов’язаний з його світобаченням, духовною та творчою індивідуальністю. Будь-який стиль автора формується під впливом певних факторів, взаємозв’язок яких і формує своєрідність індивідуального стилю письменника.

Формування індивідуального стилю письменника залежить від внутрішнього особистісного світу, але разом з тим несе в собі настрої, характерні для інших майстрів пера його доби. Це пов’язано з тим, що ідіостиль формується під впливом загальних для цілої нації чи окремої суспільної групи умов. В суспільстві, якому живе автор, вже є ряд сформованих особливостей свідомості і мови. Тому, індивідуальний мовленнєвий стиль є частиною цілої суспільної мовленнєвої практики.

В процесі дослідження ідіостилю важливо також враховувати часові зміни, адже людина з часом змінює свої мовленнєві звички. Через це індивідуальний стиль письменника може варіюватися і відрізнятися в процесі розвитку письменницького стилю. Проте, все ж таки, ідіостиль не є чимось нестабільним та невизначенім. Авторський стиль формується під впливом суспільної групи, до якої він належить, а також, як було зазначено вище, соціальними тенденціями в літературі та мистецтві, характерних для даного часу. Отже, ідіостиль письменника можна вивчати як з точки зору синхронії, тобто беручи за основу якийсь певний період часу творчості письменника, так і з точки зору діахронії, взявши до уваги цілу творчість письменника. Саме діахронічний підхід до вивчення індивідуального стилю допоможе прослідкувати еволюцію стилю та тематики творчості письменника. Ієн Мак’юен сьогодні відіграє провідну роль серед британських романістів ХХІ століття поруч з такими письменниками як Мартін Аміс, Грехем Свіфт та Кадзуо Ішігуро. Він розпочав писати та публікувати свої твори в середині 70-х років ХХ століття, будучи на порозі періоду особливого динамізму в розвитку роману в Британії. Критики стверджують, що період кінця 1970-х початку 1980-х років характеризуються появою як цілого нового покоління письменників, так і нових проблем у художній літературі. Визначають чотири основні риси, характерні для нової художньої літератури 1980-90-х років: захоплення світовою історією як віддаленими так і нещодавніми подіями; події часто відбуваються за межами Британських островів, в нових для геройів географічних умовах; жанрове поєднання; метафікційні інтереси (художня література постійно нагадує читачеві, що це вигадка, але при цьому розглядає проблеми та можливості розповіді та оповідання взагалі).

Особистий досвід письменника зазнав впливу цілого рядку ключових соціальних та політичних змін: занепад колоніалізму та Британської класової структури, освітні реформи, трансформації в сімейному житті, другою хвилею фемінізму. Його романи піднімають питання, які є ключовими для нашого періоду: політика, чоловіче насильство та проблеми гендерних стосунків, наука та обмеження раціональності, природа та екологія, кохання та сімейні стосунки, проблеми вини та невинності.

Стиль Ієна Мак’юена наповнений деталями та описами, з яскравими образами та символами, що привертають увагу читача та тримають в напруженні до кінця роману.